

Pohjois-Pohjanmaan
pelastuslaitos

Ehdotus sopimukseksi eräistä tiedonvaihtoon liittyvistä järjestelyistä

Pohjois-Pohjanmaan valmius- ja turvallisuusfoorumin kokous 21.9.2026

Taustaa

- sisäministeriö ja valtiovarainministeriö antoivat keväällä suosituksen pelastuslaitosten ja kuntien sopimusperustaisista yhteistyöjärjestelyistä häiriötilanteisiin liittyvässä tiedonvaihdossa
 - taustalla droonitapaukset
- ”Pelastustoimen viranomaisille ei kuulu lakisääteisenä tehtävänä kuntien yleinen informoiminen tai hälyttäminen. Kuitenkin kunnat voivat, ja osa onkin sopinut alueensa hyvinvointialueen pelastuslaitoksen kanssa erilaisista tiedonvaihtoon liittyvistä järjestelyistä.”
- ”Hyvinvointialueen pelastusviranomaiset voivat tarvittaessa tiedottaa, informoida tai hälyttää kuntien ylintä johtoa käyttäen perinteisiä viestintävälineitä, VIRVE-puhelinta tai mobiilisovelluspohjaisia hälytys- ja viestintäjärjestelmiä sen mukaan, miten menettelyistä on mahdollisesti sovittu kuntien ja hyvinvointialueen pelastusviranomaisen välillä.”

Suositus (1/2)

- ”Sisäministeriön pelastusosasto ja valtionvarainministeriö suosittavat, että hyvinvointialueet laativat alueidensa kuntien kanssa sopimusperusteiset, häiriötilanteiden aikaiseen tiedonvaihtoon liittyvät käytännöt, jotta kunnille pystytään jakamaan niiden tarvitsema tieto”
- ”Tiedottamiseen ja tiedonvaihtoon liittyvät tarkemmat yksityiskohdat suositellaan sovittavaksi ja kirjattavaksi erikseen hyvinvointialueen pelastuslaitoksen ja kuntien välillä. Sopimuksessa suositellaan huomioitavaksi toiminnan pelastuslaitoksille aiheuttamat kustannukset ja niiden korvaaminen. Toimintamallin sekä sopimuksen tulisi olla yhtenäinen hyvinvointialueen kaikkien kuntien kanssa.”

Suositus (2/2)

- ”Tiedottamiseen tulisi käyttää olemassa olevia, pelastuslakiin (379/2011) ja sisäministeriön asetukseen pelastustoiminnan tilannekuvatoiminnasta (151/2024) pohjautuvia toimintamalleja sekä hyödyntää olemassa olevia alueellisia yhteistyörakenteita ja -järjestelyjä.”
- ”Lisäksi yhteistyöjärjestelyssä on huomioitava, että nykyisellään kunnille ei pystytä lähettämään salassa pidettävää ja turvallisuusluokiteltua tietoa eikä yllä kuvatulla sopimusmenettelyllä ole vaikutusta tähän.”

Tiedonvaihto Pohjois-Pohjanmaalla

- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen näkökulmasta valmius- ja turvallisuusfoorumi on ensisijainen tiedonvaihdon kanava, joskin käytännössä välineenä on usein sähköposti
 - selvää, että foorumi ei sovellu tiedonvaihtoon kiireellisemmissä tilanteissa, ja sähköpostillakin on rajansa
 - pelastuslaitoksella on käytössä Secapp-sovellus, joka soveltuu erinomaisesti tiedottamiseen kiireellisissä tilanteissa
 - tälläkin hetkellä kuntien edustajien (kunnanjohtajat, kuntien johtoryhmät) tietoja on koottu käytettäväksi, mutta tiedot eivät ole ajantasaiset
- toimiva järjestelmä on olemassa, mutta ajantasaista tietoa siitä, kenelle kunnassa halutaan tarvittaessa viestittävän, ei ole → **kykyä tiedonvaihtoon akuutissa tilanteessa ei nykyisin ole**

Sopimusesitys: tarkoitus ja soveltamisala

- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos ehdottaa kunnille sopimuksen tekemistä Secappin ylläpitämiseen liittyvistä järjestelyistä häiriötilanteisiin liittyvän tiedonvaihdon osalta
- sopimuksen varsinainen soveltamisala olisi kuntien viranomaisten velvollisuus osallistua pelastustoimintaan pelastuslain nojalla; Secapp olisi ensisijainen väline luonteeltaan kiireelliseen tiedonvaihtoon kuntien johdolle käynnissä olevaan pelastustoimintaan liittyen
- sen lisäksi sopimusta voitaisiin soveltaa myös muissa kuin pelastustoimintaan välittömästi liittyvissä häiriötilanteissa
 - Secappia voitaisiin käyttää tiedonvaihtoon sellaisissa luonteeltaan kiireellisissä tilanteissa, joissa Secappia olisi pidettävä soveltuvimpana välineenä

Sopimusesitys: yhteystietoryhmien ylläpito

- pelastuslaitos pitäisi yllä yhtä yhteystietoryhmää kutakin kuntaa koskien
- yhteystietoryhmässä olisi yleensä kunnan johto- tai häiriötilannejohtoryhmän taikka niitä vastaavan kokoonpanon jäsenet
- yhteystietoryhmää ylläpidettäisiin sellaisenaan kunnan ilmoittamien tietojen perusteella
- kunta ilmoittaisi yhteystietoryhmää koskevat muutokset pelastuslaitokselle viivytyksettä, ja tarkistaisi tietojen ajantasaisuuden vähintään vuosittain
- pelastuslaitos poistaisi henkilötiedot yhteystietoryhmästä viivytyksettä kunnan ilmoituksen jälkeen samoin kuin tiedot, joiden ajantasaisuutta ei ole vahvistettu viimeksi kuluneen vuoden aikana
- erityisestä syystä pelastuslaitos voisi kieltäytyä lisäämästä kunnan ilmoittaman henkilötietoja yhteystietoryhmään taikka poistaa jo lisätyt tiedot
 - tällaisista tapauksista ilmoitettaisiin kunnalle perusteineen

Sopimusesitys: henkilötietojen käsittely

- sopimukseen liittyvän henkilötietojen käsittelyn osalta niin kunta kuin pelastuslaitos olisivat itsenäisiä rekisterinpitäjiä omien tehtäviensä osalta
 - henkilötietojen käsittelysopimusta ei siksi tehtäisi
- kunta luovuttaisi yhteystietoryhmän ylläpitämistä varten ainoastaan henkilön etu- ja sukunimen sekä puhelinnumeron
- kunta vastaisi luovuttamiensa tietojen oikeellisuudesta, ajantasaisuudesta sekä siitä, että henkilötietojen luovuttamiselle olisi tietosuojalainsäädännön mukainen peruste
- pelastuslaitos käsittelisi henkilötietoja vain sopimuksen mukaisen häiriötilanteisiin liittyvän tiedonvaihdon toteuttamiseksi ja yhteystietoryhmän ylläpitämiseksi

Sopimusesitys: kustannukset

- sopimusesapuolet vastaisivat sopimukseen liittyvistä kustannuksista (=työajankäyttö)
- Secappilla voidaan viestiä sekä internetyhteyksiä hyödyntäen että SMS-viestein
- tiedonvaihto suoritettaisiin SMS-viestejä hyödyntämättä, jolloin pelastuslaitokselle ei aiheutuisi erillisiä kustannuksia
 - edellyttää, että kullakin yhteystietoryhmään nimetyllä on Secapp-sovellus puhelimessaan (maksuton)
- kustannuksia ei aiheutuisi myöskään kunnalle
- jos häiriötilanteisiin liittyvää tiedonvaihtoa katsottaisiin tarpeelliseksi toteuttaa Secappin SMS-toiminnallisuutta käyttäen, sen aiheuttamien kustannusten korvaamisesta sovittaisiin erikseen

Mistä ei sovittaisi

- sopimuksella ei sovittaisi tiedonvaihdon kriteerejä eikä viestinnän sisältöä, se jää kulloinkin erikseen ratkaistavaksi
 - vrt. suosituksessa salassa pidettävästä ja turvallisuusluokitellusta tiedosta todettu
- sopimuksella ei rajoitettaisi muiden menetelmien käyttämistä

Entä jos ei sovita?

- sikäli kuin sopimukseen ei päästä, pelastuslaitoksen on rajattava voimakkaasti viestien välittämistä vanhentuneiden tai muutoin virheellisten yhteystietojen varalta → mahdollisuutta 30 kunnan yhteystietojen oma-aloitteiseen ajantasaisena pitämiseen ei yksinkertaisesti ole
- ei-sopimuksen tehneiden kuntien osalta ylläpidettäisiin tietoja kunnanjohtajista
- viestintä rajautuisi pelastustoimintaan liittyviin tilanteisiin, ja viestivälineenä olisi SMS-viesti

Tiivistetysti

- pelastuslaitos viestisi kiireellisessä tilanteessa kuntaan Secappilla
- kunta vastaisi siitä, että pelastuslaitoksella on ajantasaiset henkilö- ja yhteystiedot viestintää varten
- yhteystietoryhmään nimetyillä olisi puhelimessa Secapp-sovellus
- menettely ei aiheuttaisi kustannuksia

Kysymyksiä?

Pohjois-Pohjanmaan
pelastuslaitos

Kiitos!

Urho Karppinen

paloinsinööri

urho.karppinen@pelastustoimi.fi

puh. 044 703 8609

www.pelastustoimi.fi/pohjois-pohjanmaa

**Pohjois-Pohjanmaan
pelastuslaitos**